

2. Дороніна М. Когнітивна компетентність: діагностика, розвиток / М. Дороніна, І. Литовченко // Вища школа. – № 10. – Неперервна освіта. / 2010. – С. 99–113.

3. Зимняя И.А. Ключевые компетентности – новая парадигма результата образования / И.А. Зимняя // Высшее образование сегодня. – 2003. – № 5. – С. 34.

4. Ходкинсон Дж. П. Компетентная организация: психологический анализ процесса стратегического менеджмента: пер. с англ. / Дж. П. Ходкинсон, Пол О. Сперроу. – Х.: Гуманитарный центр, 2007. – 392 с.

5. Москаленко В.В. Соціальна психологія: підручник / В.В. Москаленко. – К., 2005. – 624 с.

6. Романовська І.В. Деякі проблеми професійної компетентності працівників оперативних підрозділів / І.В. Романовська // Кримський юридичний вісник. – Сімферополь, 2010. – Вип. 1(8), Ч. II. – 332 с.

Казачінер О.С.

*кандидат педагогічних наук, старший викладач,
КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»*

КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Актуальність теми дослідження. Одним із ключових понять у педагогіці, а також у теорії та методиці професійної освіти є поняття «концепція». У нашому дослідженні концепція виступає своєрідним орієнтиром для розробки організаційно-педагогічної моделі розвитку інклюзивної компетентності вчителів філологічних дисциплін у системі післядипломної освіти.

На основі визначень дефініцій «концепція» і «педагогічна концепція» [1, с. 177; 2, с. 86; 3], змісту поняття «інклюзивна компетентність учителя», «інклюзивна компетентність учителя філологічних дисциплін», її структурних складових, методології ми можемо сформулювати зміст *концепції розвитку інклюзивної компетентності вчителів філологічних дисциплін у системі післядипломної освіти* таким чином: «це складна, цілеспрямована, динамічна система формування й розвитку в закладах післядипломної педагогічної освіти фундаментальних знань, умінь, поглядів, принципів, особистісних якостей учителя щодо навчання мов і літератури дітей з особливими освітніми потребами разом з однолітками типового розвитку в умовах сучасного загальноосвітнього навчального закладу на основі андрагогічного, системного, аксіологічного, командного,

суб'єктного, акмеологічного, компетентнісного методологічних підходів».

Ми вважаємо, що мета і призначення концепції розвитку інклюзивної компетентності вчителів філологічних дисциплін полягає у створенні належних умов для підготовки фахівців, здатних реалізувати державну ідею впровадження інклюзивної освіти в Україні через навчання учнів мов і літератури в загальноосвітніх навчальних закладах, у системі післядипломної педагогічної освіти: створення єдиного освітнього простору в закладах післядипломної освіти, зокрема під час підвищення кваліфікації вчителів-словесників, спрямованого на розвиток умінь учителів реалізовувати завдання інклюзивного навчання у власній професійній діяльності; забезпечення вчителям можливості вибору індивідуального освітнього напрямку підвищення кваліфікації, який би сприяв набуттю інклюзивних знань та вмінь, а також особистісних якостей, які б дозволили навчати мов і літератури дітей з особливими освітніми потребами разом з однолітками типового розвитку в умовах ЗНЗ; реалізація можливостей розвитку інклюзивної компетентності вчителів філологічних дисциплін не лише в очному, а у заочному та дистанційному режимах; розвиток творчих здібностей, нахилів, обдарувань учителів у напрямі навчання мов і літератури дітей з особливими освітніми потребами разом з однолітками типового розвитку в умовах ЗНЗ; координація зусиль викладачів закладів післядипломної педагогічної освіти та вчителів-філологів, спрямованих на розвиток умінь останніх реалізовувати завдання інклюзивного навчання; ефективне та раціональне використання навчально-методичної, матеріально-технічної бази закладів післядипломної педагогічної освіти для розвитку вмінь учителів-словесників реалізовувати завдання інклюзивного навчання, її зміцнення та модернізація.

Серед можливостей реалізації концепції ми також визначили: створення ефективної системи моделювання, вивчення, узагальнення, поширення і впровадження перспективного педагогічного досвіду в галузі інклюзивного навчання, інформування педагогів про актуальні проблеми модернізації освіти в цьому напрямі, нові педагогічні технології, інтерактивні методи навчання, які сприяють навчанню мов і літератури дітей з особливими освітніми потребами разом з однолітками типового розвитку в умовах ЗНЗ; зростання впливу методичної роботи на підвищення інклюзивної компетентності педагогічних кадрів, якості навчально-виховного процесу; здійснення адресної методичної допомоги шляхом проведення методичних днів, практикумів, тренінгів, консультацій тощо; методологічну орієнтацію навчального процесу курсів підвищення кваліфікації вчителів філологічних дисциплін на основі реалізації андрагогічного, системного, аксіологічного, командного, суб'єктного, акмеологічного, компетентнісного підходів.

У рамках нашої концепції її *понятійно-категоріальним апаратом* є: «інклюзія», «інклюзивне навчання», «інклюзивна освіта», «компетенція», «компетентність», «компетентнісний підхід», «професійна компетентність», «професійна компетентність учителя», «готовність учителя до професійної діяльності», «інклюзивна компетентність учителя», «інклюзивна компетентність учителя філологічних дисциплін», «післядипломна освіта».

Серед найбільш ефективних *методів і технологій*, які застосовуватимуться під час реалізації концепції, визначаємо: 1) *технології* особистісно орієнтованого, компетентісно орієнтованого, комунікативно спрямованого, контекстного навчання; 2) *методи*: інтерактивні методи, тренінги, навчальні групові дискусії, ділові ігри, програмоване навчання, орієнтація навчальних модулів програми курсового підвищення кваліфікації на конкретну кваліфікаційну категорію спеціалістів, використання конкретних педагогічних ситуацій; формування груп слухачів з максимальним урахуванням запитів щодо висвітлення проблематики навчання школярів мов і літератури в умовах інклюзії, консультування, проведення семінарів-практикумів, теоретичних семінарів, організація виїзних практичних занять, практики та практикумів, де слухачі набувають практичного досвіду навчання школярів мов і літератури в умовах інклюзії тощо.

Таким чином, прогнозованим результатом навчання в системі підвищення кваліфікації є динаміка інклюзивної компетентності вчителів-філологів як складова їхньої професійної компетентності, яка виражається в прирості знань, умінь, навичок, досвіду особистісного саморозвитку, творчої діяльності, емоційно-ціннісних відносин, ціннісно-світоглядної спрямованості навчання школярів мов і літератури в умовах інклюзії.

Ядро концепції включає сукупність закономірностей і принципів функціонування та розвитку досліджуваних процесів, виявлених із залученням зафіксованих теоретико-методологічних підстав.

Ми можемо визначити такі *закономірності й принципи функціонування та розвитку інклюзивної компетентності вчителів філологічних дисциплін у системі післядипломної освіти*: 1) професійно-особистісна готовність учителя до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами; 2) наявність у вчителя загальнопедагогічних та професійних умінь та навичок: організаторських, аналітичних, проектувальних, прогностичних, комунікативних, регулювально-коригувальних, здоров'язберезувальних, оцінювальних; 3) уміння визначати загальні та конкретні завдання навчання мов і літератури з урахуванням його коригувальної спрямованості, враховувати в навчально-виховному процесі психологічні, вікові, індивідуальні особливості дітей з обмеженими можливостями здоров'я, а також

особливості порушення і ступінь його компенсації, здійснювати, спираючись на спеціальні дидактичні принципи, управління пізнавальною діяльністю й давати адекватну оцінку їхньої діяльності; 4) уміння визначити необхідні умови для навчання та виховання, організувати й координувати діяльність різних спеціалістів і служб, які надають допомогу дітям з особливостями психофізичного розвитку, організувати навчально-пізнавальну діяльність такої дитини; 5) уміння встановлювати діалогічні стосунки з дітьми з особливими освітніми потребами, що передбачає співробітництво, обмін досвідом.

Серед умов, які сприяють ефективності концепції розвитку інклюзивної компетентності вчителів філологічних дисциплін, є: наявність загальної стратегії розвитку інклюзивної компетентності вчителів, яка базується на визначеній моделі професійної компетентності вчителів-філологів; безперервність освіти; визначення змісту розвитку інклюзивної компетентності вчителів мов і літератури; варіативність програм розвитку; диференціація змісту і форм навчання; залучення вчителів до науково-дослідної роботи; інтеграція закладів післядипломної педагогічної освіти і районних методичних кабінетів; єдність розвитку інклюзивної компетентності вчителів філологічних дисциплін і загальної культури слухачів тощо.

Верифікація концепції відображає основні положення практичного підтвердження результативності використання розробленої концепції. Цей розділ є заключним і служить для виявлення тих теоретичних посилок, для яких можуть бути знайдені докази в практиці використання об'єкта дослідження. Крім того, тут розкриваються особливості організації педагогічного експерименту з перевірки й оцінки концепції в цілому.

Таким чином, наприкінці тез можна дійти висновку про те, що розроблена концепція є основою для наукового обґрунтування організаційно-педагогічної моделі розвитку інклюзивної компетентності вчителів філологічних дисциплін у системі післядипломної освіти, під якою ми розуміємо виявлення й теоретичні опис та обґрунтування структурних компонентів цього процесу, об'єктивних взаємозв'язків між ними, логіки його здійснення. Концепція розвитку інклюзивної компетентності вчителів філологічних дисциплін має таку структуру: загальні положення; понятійно-категоріальний апарат; теоретико-методологічні основи; ядро; змістовно-сміслове наповнення; педагогічні умови ефективного функціонування і розвитку досліджуваного феномена; верифікація.

Список використаних джерел:

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник / С.У. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 375 с.

2. Оржеховська В.М. Словник з основних термінів і понять з превентивного виховання. – Т.: Тернограф, 2007. – 200 с.

3. Dictionary of education Ed. C.V. Good. – 2., imp. □ N.Y.; Ind.: McGraw-Hill book company, 1945. – 39, 495 p. – (McGraw-Hill ser. in education); Longman dictionary of contemporary English / [director, Della Summers]. – New ed. p. cm

Кириченко О.С.

кандидат технічних наук, доцент,

Миколаївський національний аграрний університет

ТЕХНОЛОГІЇ 3D-МОДЕЛЮВАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ІНЖЕНЕРІВ-ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКІВ

З точки зору багатofункціонального дослідження, моделювання застосовується для визначення або уточнення характеристик існуючих і конструйованих об'єктів. Основною науковою задачею моделювання є відтворення моделі на підставі її подібності з існуючим об'єктом. Модель повинна мати максимальну схожість з оригіналом. Основна відмінність моделі від оригіналу – здатність до гнучкого прогнозного зміни, не впливає на вихідні дані моделі. Технології 3D-моделювання представляють собою процес розробки математичного представлення будь-якого тривимірного тіла об'єкта за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Продуктом моделювання є 3D-модель.

Модель електроенергетичного устаткування може бути представлена у вигляді програмного коду або відображена у вюпорті чи вювері, як 3D-модель, а також за допомогою двовимірного зображення, що створюється за допомогою процесу рендерингу. В підготовці інженерів електроенергетиків 3D-моделі можуть створюватись автоматизовано. На відміну від фізичної реалістична 3D-модель не копіює досліджуваний об'єкт, а перетворює значення одних технічних ознак, процесів, обраних у якості незалежних, в значення інших ознак, обраних у якості залежних. Інформаційне значення 3D-моделі можна оцінювати за ступенем точності відображення та прогнозування змін досліджуваних електричних, теплових та міцнісних процесів за нових значеннях незалежних ознак [1; 3; 4].

Технологія представляє собою сукупність методів, засобів реалізації складного процесу шляхом поділу його на систему послідовних взаємопов'язаних процедур і операцій, які виконуються більш або менш однозначно і мають на меті досягнення високої ефективності певного виду діяльності. Технології тривимірного моделювання досліджуваного